

Vil forby urettmessig tilegning av taushetsbelagte opplysninger

Det er avgjørende for tilliten til helsetjenesten at lovgivningen om behandling av sensitive opplysninger er restriktiv, mener Legeforeningen.

Den som opplysningene gjelder, må ha samtykket til at andre gis tilgang til eller bruker opplysningene i pasientjournalen. Illustrasjonsfoto Colourbox

Foreningen er derfor positiv til at Helse- og omsorgsdepartementet har foreslått en ny bestemmelse i helsepersonelloven § 21 annet ledd, som forbyr urettmessig tilegning av taushetsbelagte pasientopplysninger (1).

Legeforeningen oppfatter at leger generelt mener at snoking i pasientopplysninger uten tjenestelig formål, ikke er tillatt. Et slikt prinsipp kan også tenkes utledet fra Legeforeningens etiske regler for leger. Legeforeningen ser imidlertid et behov for en klart forankret lovfesting av prinsippet, særlig sett i lys av behovet for å kunne illegge strafferettslige sanksjoner. Foreningen mener også det er nødvendig at bestemmelsen gjelder generelt og omfatter enhver som måtte komme i befattning med pasientopplysninger. En uttrykkelig lovbestemmelse vil dessuten øke bevisstheten rundt forbudet, og være egnet til å styrke vernet om pasientopplysninger i sin alminnelighet.

Lovforslaget bør ses i sammenheng med det øvrige regelverket om helsepersonells taushetsplikt. Legeforeningen påpeker at det kan skape visse legitimitetsproblemer når helsepersonell på den ene siden underlegges svært strenge, straffesanksjonerte regler for taushetsplikt, mens det samtidig foreslås regler som åpner for at NAV, basert på skjønnsmessige vurderinger, skal få mulighet til å innhente komplette pasientjournaler.

Avgrensens

Ifølge departementets forslag vil forbudet ikke gjelde når tilegning av informasjon er begrunnet i «tjenestelig behov og er

i samsvar med lovens bestemmelser om taushetsplikt». Legeforeningen antar at begrepet «tjenestelig behov» knytter seg til utredning og behandling av pasienter, og at det må avgrenses mot innsyn i opplysninger ut fra andre formål. For eksempel bør det ikke være mulig å påberope seg «tjenestelig behov» for å få helseopplysninger om egne ansatte, selv om formålet med dette er planlegging av virksomheten eller tilrettelegging av arbeidsplassen – altså isolert sett legitime formål. Rekkevidden av begrepet «tjenestelig behov» bør også presiseres i forhold til bruk av pasientopplysninger til undervisningsformål, forskning m.v. mener Legeforeningen.

På den annen side kan det forekomme situasjoner der det foreligger et gyldig grunnlag for å tilegne seg pasientopplysninger, også utover behandlingssituasjonen. Typisk kan den som opplysningene gjelder, ha samtykket til at andre gis tilgang til eller bruker opplysningene. Legeforeningen har derfor bedt departementet vurdere om bestemmelsens ordlyd bør ta høyde for at tilegning av informasjon kan være akseptabelt ikke bare når det har et nærmere bestemt formål begrunnet i «tjenestelig behov», men også når det foreligger et slikt annet gyldig grunnlag.

Les hele saken: www.legeforeningen.no/?id=126132

Aadel Heilemann

aadel.heilemann@legeforeningen.no
Forhandlings- og helseettsavdelingen

Litteratur

1. Lov om helsepersonell mv. (helsepersonelloven) av 2.7. 1999 nr. 64

Sentralstyrets møteplan 2008

Tirsdag 15. januar
Onsdag 13. februar
Onsdag 5. – torsdag 6. mars (lederseminar)
Tirsdag 11. mars
Onsdag 23. april
Mandag 19. mai
Tirsdag 20. – torsdag 22. mai (landsstyremøte på Soria Moria Hotell og Konferansesenter, Oslo)
Mandag 2. – onsdag 4. juni (nordisk sentralstyremøte i København)
Tirsdag 17. juni
Torsdag 21. august
Mandag 15. – torsdag 18. september (sentralstyremøte/arbeidsmøte)
Tirsdag 11. november
Fredag 5. desember
Sentralstyret tar forbehold om endringer og ekstra møter.

Delegasjon til CPME-møtene

The Standing Committee of European Doctors (CPME), arbeider for å fremme et høyt nivå på legeutdanningen, legepraksis og helsetjenester. CPME består av nasjonale legeforeninger, assosierte medlemmer, assosierte organisasjoner og observatører. Sentralstyret oppnevner Legeforeningens delegasjon til CPME bestående av president og ett sentralstyremedlem med to års funksjonstid som samsvarer med sentralstyrets valgperiode.

For perioden 1.9. 2007–31.8. 2009 består Legeforeningens delegasjon av president Torunn Janbu, visepresident Bård Lilleeng, generalsekretær og medisinsk fagdirektør med sekretariatstøtte. Lederne i Yngre legers forening (Ylf), Allmennlegeforeningen (Af) og Norsk overlegeforening (Of) er invitert til å inngå i Legeforeningens delegasjon.

Kirurgisk høstmøte 2007

Kirurgenes høstmøte 2007 finner sted på Holmenkollen Park Hotel fra 22.–26. 10. 2007. Program med abstracts er tilgjengelig på www.brataas.no/hostmotet

Årsmøte

Norsk kirurgisk forening avholder årsmøte torsdag 25. oktober 2007 kl 1600 på Holmenkollen Park Hotel under kirurgenes høstmøte. Program for årsmøtet er tilgjengelig på www.legeforeningen.no/nkf.

Konferanse om aldring i fremmede kulturer

Norsk selskap for aldersforskning arrangerer tirsdag 30. oktober, i samarbeid med Norsk Geriatrisk Forening, en konferanse med tema: Aldring i fremmede kulturer og blant norske innvandrere. Konferansen finner sted på Lovisenberg diakonale høgskole i Oslo. Les mer. www.legeforeningen.no/?id=126426